

Organ Landstingsstyrelsen
Plats Sammanträdesrum Mälaren, Landstingshuset, Västerås
Tidpunkt Onsdagen den 31 augusti 2016, klockan 09.00

Ledamöter Denise Norström (S), Ordförande
Kenneth Östberg (S)
Tommy Levinsson (S)
Lena Johansson (S)
Ulrika Spårebo (S)
Mikael Peterson (S)
Hans Jansson (V), 1:e vice ordförande
Andreas Porswald (MP)
Tomas Högström (M), 2:e vice ordförande
Maria Dellham (M)
Jenny Landernäs (M)
Helena Hagberg (L)
Birgitta Andersson (C)
Malin Gabrielsson (KD)
Maria Liljedahl (SD)

Ersättare Aurora Pirraku Eriksson (S)
Fehmi Paulus (S)
Karin Thorborg (V)
Pernilla Rinsell (MP)
Mikael Andersson Elfgren (M)
Gunnar Björnstad (M)
Barbro Larsson (C)

Övriga Anders Åhlund, landstingsdirektör
Nils-Eric Gustavsson, ekonomidirektör
Lennart Iselius, hälso- och sjukvårdsdirektör
Mats Beskow, HR-direktör
Mats Gunnarsson, regionutvecklingsdirektör
Eva Lindahl, kommunikationsdirektör
Håkan Wittgren, sjukhuschef
Christina Jogér, förvaltningschef
Marianne Bergendal, förvaltningschef
Benita Gren Karlsson, administrativ chef
Christina Ersson, mötessekreterare

1 Fastställande av föredragningslista

Förslag till beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs.

2 Föregående protokoll

Anmäls att landstingsstyrelsens protokoll från sammanträdet 2016-06-22 justerats i föreskriven ordning.

3 Justering

Förslag till beslut

1. Maria Liljedahl utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

4 Nästa sammanträde

Förslag till beslut

1. Landstingsstyrelsens nästa ordinarie sammanträde ska äga rum onsdagen den 5 oktober 2016.

5 Muntlig information

- Information från förvaltningscheferna
  - Rapport om situationen under sommaren 2016 från Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet
  - Rapport om situationen under sommaren 2016 från Västmanlands sjukhus
  - Förutsättningar i budgetarbetet inför 2017 för Västmanlands sjukhus
- Sociala investeringsfonder
- Benchmarking för serviceverksamheter
- Redovisning av omdisponeringar i fastighetsinvesteringsplanen
- Lägesrapport – åtgärder för oberoende av inhyrd personal
- Månadsrapport till och med juli 2016

6 Samverkan med fackliga organisationer

Ärendena i föredragningslistan har behandlats enligt MBL samt i central samverkansgrupp 2016-08-16.

Ärenden till Landstingsstyrelsen

7 Utredning av vuxna med frågeställning om dyslexi eller dyskalkyli

LTV 151216

Dyslexiutredningar och dyskalkyliutredningar görs idag inte i Landstinget Västmanland. Detta leder till att vuxna personer med läs- och skrivsvårigheter och räkningsvårigheter söker sig till andra landsting för utredning. Det finns en risk att kostnaden för utredning och hjälpmedel kommer att belasta Landstinget Västmanland. Utredningar som utförs i andra landsting leder nästan alltid till rekommendation av läs- och skrivhjälpmedel, som idag inte förskrivs i Landstinget Västmanland.

Bil 1

Landstingsstyrelsen beslutade 2015-09-30 om ett projekt på sex månader med start januari 2016. Syftet med projektet är att skapa förutsättningar för att kunna utreda vuxna personer i Västmanland med behov av dyslexiutredning samt förskriva hjälp-

2016-08-31

medel. Samverkande aktörer är Logopedmottagningen Västmanland och Hjälpmedelscentrum Västmanland.

Projektet har lett till att kompetensen på Logopedmottagningen samt Hjälpmedelscentrum har höjts så att det nu finns en beredskap för att ta emot denna patientkategori. En modell för dyslexiutredning och förskrivning av hjälpmedel har tagits fram.

Cirka 60 vuxna personer med frågeställning om dyslexi och dyskalkyli förväntas genomgå utredning och utprovning samt förskrivning av hjälpmedel per år. För att utföra uppdraget krävs att ytterligare en logopedresurs skapas inom logopedmottagningen vid Västmanlands sjukhus, samt att Hjälpmedelscentrums resurser utökas med en hjälpmedelskonsulent och en hjälpmedelstekniker. Detta medför följande uppskattade kostnader:

Årlig kostnad för Västmanlands sjukhus

Utökad logopedresurs motsvarande 1,0 heltidstjänst : 638 000 kronor (helår, inklusive sociala avgifter).

Utökad kostnad för hjälpmedel till Logopedmottagning: 2 300 kronor x 60 = 138 000 kronor

Utökning hjälpmedelskonsulent samt hjälpmedelstekniker: 149 000 kronor (helår inklusive sociala avgifter).

Total kostnad: 925 000 kronor

Förslag till beslut

1. Förvaltningschefen för Västmanlands sjukhus får i uppdrag att införa utredning med frågeställningen dyslexi och dyskalkyli samt i förekommande fall förskriva hjälpmedel enligt utredningens förslag med start 2017-01-01.
2. Finansiering av kostnadsökning för Västmanlands sjukhus sker inom befintlig ram.

8 Politisk viljeinriktning astma/KOL

LTV 161192

Bil 2

Beskrivning av ärendet

Samverkansnämnden Uppsala-Örebroregionen beslutade vid sammanträdet 2016-06-01--02 att rekommendera landstingen och regionerna i sjukvårdsregionen att anta den politiska viljeinriktningen för astma och KOL. Därmed antas också följande rekommendationer:

- att anta de nationella riktlinjerna för vård vid astma och KOL
- att fastställa och använda de av Socialstyrelsen rekommenderade målnivåerna som utgångspunkt i arbetet med uppföljningen av riktlinjerna
- att säkerställa utbildning och fortbildning för flera professioner vad gäller astma och KOL-specialisering
- att säkerställa samordnade kliniska processer för astma och KOL

2016-08-31

- att öka erbjudande samt utnyttjande av rökslutarstöd med diplomerade rökavvänjare.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Stödet till den regionala strukturen för astma/KOL sker genom det regionala astma/KOL-rådet. Finansiering sker inom befintliga ramar.

Förslag till beslut

1. Den politiska viljeinriktningen för astma/KOL antas.

9 Ändring av avtal om Regionala forskningsrådet*LTV 161193*

Bil 3

Samverkansnämnden Uppsala-Örebroregionen beslutade vid sammanträdet 2016-06-01--02 att rekommendera landstingen och regionerna i sjukvårdsregionen att godkänna komplettering/justering av avtal om fortsatt gemensam regional satsning på klinisk och patientnära forskning 2013 - 2018.

Avtalet om fortsatt gemensam regional satsning på klinisk och patientnära forskning 2013-2018 beskriver inriktningen för forskningen som patientnära klinisk forskning. Mot bakgrund av att flera tongivande aktörer har omdefinierat beskrivningen föreslås en revidering av Regionala forskningsrådets forskningsinriktning från "patientnära klinisk forskning" till "klinisk forskning som kräver hälso- och sjukvårdens strukturer och resurser". Denna beskrivning blir mer inkluderande för olika professioner inom hälso- och sjukvården, och den harmoniserar väl med hur bland annat klinisk forskning beskrivs i samband med ALF-medel.

Inom Regionala forskningsrådet i Uppsala-Örebroregionen finns en Prioriteringskommitté, PK. PK har till uppdrag att granska och bedöma inkomna ansökningar om forskningsanslag. Enligt gällande avtal äger kommittén vid behov rätt att adjungera ytterligare personer med särskild kompetens.

För att se till att kompetens finns för att bedöma den bredd av ansökningar som inkommer till rådet, behöver det finnas möjlighet att adjungera ledamöter från en bredare bas. Mot bakgrund av detta föreslås en revidering i avtalet med tillägget att adjungering till PK för granskning/bedömning av enskilda ansökningar kan göras från landsting/region och även från akademiska lärosäten.

Förslag till beslut

1. Landstinget Västmanland följer rekommendationen och godkänner komplettering/justering av avtal om fortsatt gemensam regional satsning på klinisk och patientnära forskning 2013 - 2018.

10 Budget 2017 för gemensamma verksamheter inom Uppsala-Örebroregionen

LTV 161194

Samverkansnämnden för Uppsala-Örebroregionen beslutade vid sammanträdet 2016-06-01--02 att rekommendera sjukvårdsregionens landsting och regioner följande:

- Budget 2017 för de gemensamma verksamheterna utgörs av budget 2016 uppräknat med 3,1 procent, det vill säga LPIK, landstingsprisindex, exklusive läkemedel 2017 som publicerades i april 2016, enligt inkomna förslag.
- 250 000 kronor av inestående medel används för samverkansnämndens verksamhet till finansiering av regionalt biobankscentrums ökade kostnader för projektet gemensam biobankning av vätskebaserad cytologi.
- För transfusionsmedicin beslutas om budget 2017 när avtalsförhandlingarna slutförts.

Förslag till beslut

1. Landstinget Västmanland följer de redovisade rekommendationerna från Samverkansnämnden.

11 Rekommendation till landsting och regioner om deltagande och stöd för en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning

LTV 160912

Sammanfattning

SKLs förbundsstyrelse rekommenderar landsting och kommuner att delta i och stödja en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning.

Bakgrund

Bil 4

Utgångspunkten är att bästa möjliga kunskap ska finnas tillgänglig vid varje möte mellan vårdpersonal och patient. Det ska vara lätt att göra rätt och det ska finnas förutsättning för lärande.

Kunskapsstyrning omfattar de samspelande delarna kunskapsstöd, stöd för uppföljning, stöd till utveckling samt stöd till ledarskapet.

Vägledande för det som ska göras nationellt gemensamt är att det kompletterar och stödjer det som behöver göras på regional och lokal nivå.

Landsting och regioner föreslås var och en och i enlighet med egna delegationsordningar fatta beslut i enlighet med den föreslagna sammanhållna strukturen för kunskapsstyrning, vilket innebär

- att etablera en landstings-/regiongemensam struktur på nationell nivå för kunskapsstyrningens delkomponenter kunskapsstöd och stöd för uppföljning, kallad en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning
- att inom kunskapsstödsområdet befästa den nationella programrådsstrukturen, med tillhörande långsiktig finansiering. Garanterad finansieringsnivå på 7 miljoner per år tillsvidare

2016-08-31

- att etablera en samverkansstruktur som stöd för uppföljning, Öppna jämförelser och analys av hälso- och sjukvårdens kvalitet och effektivitet, med tillhörande långsiktig finansiering. Garanterad finansieringsnivå på 30 miljoner per år tillsvidare
- att befästa grundfinansieringen för Nationella kvalitetsregister, för att säkra avgörande plattform för uppföljningen av hälso- och sjukvårdens kvalitet och effektivitet. Garanterad grundfinansieringsnivå på 100 miljoner per år tillsvidare
- att principen är att kostnaden fördelas per landsting/regioner utifrån befolkningsmängd.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Landstinget Västmanlands del av kostnaden för kunskapsstödsområdet blir 187 600 kronor och för stöd för uppföljning, Öppna jämförelser och analyser 804 000 kronor.

Kostnaden för Nationella kvalitetsregister på 2 680 000 kronor har landstinget sedan tidigare och finansiering finns i Landstingskontorets ram.

Förslag till beslut

1. Godkänna att 2017 sker finansiering av tillkommande kostnader för en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning på 991 600 kronor från anslaget till landstingsstyrelsens förfogande.
2. För 2018 och framåt beaktas kostnaderna för sammanhållen struktur för kunskapsstyrning i arbetet med planen 2018 – 2020.
3. Att landstinget godkänner och ställer sig bakom denna rekommendation.

12 Nämndinitiativ om serviceverksamheten vid Tärna folkhögskola*LTV 160995*

Bil 5

Maria Dellham (M) lämnade vid landstingsstyrelsens sammanträde 2016-06-22 nämndinitiativ med förslag om att landstingsstyrelsen uppdrar åt landstingsdirektören att slutföra utredningen av serviceverksamheten vid Tärna folkhögskola.

Förslag till beslut

1. Landstingsdirektören får i uppdrag att bereda frågan och återkomma med förslag till vidare handläggning.

13 Överenskommelse om statens bidrag till landstingen för kostnader för läkemedelsförmånerna med mera för år 2016*LTV 160911*

Bil 6

Styrelsen för Sveriges kommuner och landsting, SKL, har beslutat att godkänna förslag till överenskommelse med staten om statens bidrag till landstingen för kostnader för läkemedelsförmånerna med mera för år 2016.

Förslag till beslut

1. Informationen noteras.

14 Patientsäkerhetspriset Säkerhetsnålen

LTV 161195

Ärendet kompletteras vid sammanträdet

Säkerhetsnålen har instiftats av Landstinget Västmanland och är en utmärkelse för insatser inom patientsäkerhetsområdet. Priset utdelas nu för första gången. Utmärkelsen riktar sig till en vårdavdelning, mottagning, vårdcentral eller liknande som genomfört ett dokumenterat utvecklingsarbete som på ett tydligt sätt bidrar till att reducera antalet vårdskador och främjar en god patientsäkerhetskultur.

Centrala patientsäkerhetsteamet mottar nomineringsförslag och utser finalister. Dessa intervjuas och förslag till vinnare lämnas till Landstingsstyrelsen som fattar det formella beslutet. Säkerhetsnålen delas ut på Landstingsfullmäktige i september. Förutom äran belönas vinnarna med 30 000 kronor.

Sammanlagt inkom elva förslag till centrala patientsäkerhetsteamet som efter bedömning kallade fyra möjliga pristagare till intervju. Alla fyra berättade om, i sig olika, genomförda projekt/förändringsarbeten av mycket hög klass. De genomförda arbetena torde alla bidra till en förbättrad patientsäkerhet och minskat antal vårdskador. Priset är inte delbart och valet av vinnare har inte varit enkelt.

Förslag till beslut

1. Patientsäkerhetspriset Säkerhetsnålen överlämnas enligt centrala patientsäkerhetsteamets förslag till följande stipendiater:

15 Landstingets Miljöpris 2016

LTV 160713

*Ärendet kompletteras vid sammanträdet.***Beskrivning av ärendet**

Landstingets miljöpris delas ut årligen sedan 2012 till verksamheter eller medarbetare som genomfört miljöförbättrande åtgärder under året. Miljöpriset regleras genom riktlinjer, som anger att kriterierna för miljöpriset är följande:

1. Ett nytänkande där man uppnår såväl miljö- som effektivitetsvinster i verksamheten (till exempel åtgärder som resulterar i ökad källsortering, lägre energiförbrukning eller minskad kemikalieanvändning)
2. Bidrag till minskad klimatpåverkan (till exempel åtgärder för att minska resor i tjänsten)
3. Uppmuntran och inspiration till andra till att agera med större miljöhänsyn
4. En åtgärd som kan förebygga, begränsa eller undanröja miljörisiker

Prisbeloppet är 20 000 kronor och kan fördelas på flera pristagare. Pristagarna kan välja om prissumman ska utbetalas samma år som prisutdelningen eller året därefter. Eventuell justering av beloppet beslutas av landstingsstyrelsen. Till årets pris har fyra nomineringar inkommit.

Miljökonsekvenser

Samtliga åtgärder som nominerats till miljöpriset bedöms medföra positiva miljöeffekter alternativt minska eller förebygga negativ miljöpåverkan.

Motiveringarna lyder:

Förslag till beslut

1. Landstingets miljöpris 2016 tilldelas följande:

16 Landstingets kulturstipendier 2016

LTV 160218

Ärendet kompletteras vid sammanträdet

Landstinget Västmanland delar årligen ut kulturstipendier och hedersgåva. Kulturstipendier tilldelas kulturellt verksamma personer med nära anknytning till Västmanland, att användas i fortlöpande konstnärlig verksamhet. Kulturstipendierna är avsedda att stödja och uppmuntra förtjänstfulla insatser inom skilda kulturområden som litteratur, musik, bildkonst, teater, dans, folkbildning, fotografi, film och konsthantverk, eller för dem som gjort en betydande kulturell gärning. Utöver kulturstipendier delas också hedersgåva ut för särskilt utmärkande insatser inom kulturområdet.

Totalt 17 ansökningar om årets stipendium har kommit in. Den totala summan är 100 000 kronor och delas mellan fyra stipendiater. Finansiering sker inom Centrum för regional utveckling.

Landstingets kulturstipendium och Hedersgåva 2016 föreslås tilldelas...

Förslag till beslut

1. Landstingets kulturstipendium och Hedersgåva 2016 tilldelas

17 Införande av valfrihetssystem för allmäntandvård för barn och unga i Västmanland enligt Lag om valfrihetssystem – LOV

LTV 161196

Sammanfattning

Landstinget vill införa valfrihet enligt LOV, Lag om valfrihetssystem, inom allmäntandvård för barn och unga från den 1 januari 2017. Det innebär att unga själva får välja vilken tandläkare de vill gå till, om tandläkaren har avtal med landstinget.

Beskrivning av ärendet

Sedan år 2000 har barn och unga mellan 3 och 19 år rätt att fritt välja bland de vårdgivare som landstinget har avtal med för allmäntandvård inom Västmanland och angränsade landsting. Idag har cirka 90 procent valt folktandvården och cirka 10 procent har valt privat vårdgivare.

Avtal som skrivs idag mellan landstinget och vårdgivaren är en intresseanmälan att vilja ta emot och ge barn och ungdom allmäntandvård. Detta vill landstinget nu formalisera genom införande av valfrihetssystem enligt LOV (Lag om valfrihetssystem). Med valfrihetssystem enligt LOV avses ett förfarande där den enskilde har

2016-08-31

rätt att välja den leverantör som ska utföra tjänsten och som ett upphandlande landsting godkänt och tecknat kontrakt med.

Idag omfattas unga till och med det år de fyller 19 år omfattas av den avgiftsfria tandvården. Riksdagen kommer under hösten år 2016 att besluta om en eventuell utökad åldersgräns av den avgiftsfria tandvården vilket medför att från och med 1 januari 2017 kommer unga till och med 21 år att omfattas. Åldersgränsen för avgiftsfri tandvård är tänkt att successivt utökas till att omfatta även de som är 22 år 2018 och de som är 23 år 2019.

Därför föreslås att Landstinget Västmanland inför valfrihetssystem enligt LOV 2017-01-01 inom allmäntandvård för barn och unga, till att omfatta en eventuell succesiv höjning av åldersgränsen för avgiftsfri tandvård efter riksdagens beslut.

För de som inte gör ett aktivt val av vårdgivare ska landstinget tillhandahålla ett så kallat ickevalsalternativ. Folktandvården Västmanland AB har idag befolkningsansvaret för alla barn och unga, och de barn som idag inte själva väljer vårdgivare listas på Folktandvården Västmanland AB. Vid införandet av LOV inom allmäntandvård föreslås därför att Folktandvården Västmanland AB är ett ickevalsalternativ för de som inte själva väljer vårdgivare.

Invånarperspektiv

Förslaget innebär att barn och ungdomar folkbokförda i Västmanland från och med det kalenderår de fyller tre år till och med det kalenderår som de fyller 19 år, får möjlighet att välja privat eller offentlig vårdgivare inom allmäntandvård, som har avtal enligt LOV med Landstinget Västmanland, som ska utföra tandvården. Valfrihetssystemet kommer vid beslut i riksdagen att från och med 2017 omfatta de unga som under kalenderåret fyller 20 och 21 år, 2018 omfatta de unga som under kalenderåret fyller 22 år och 2019 omfatta de unga som under kalenderåret fyller 23 år.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget kommer inte att ha någon påverkan på verksamhet eller förändring i jämförelse med nuvarande finansiering.

En utökning av åldersgränsen kommer att finansieras av statliga medel.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra miljökonsekvenser.

Uppföljning

Tandvårdsenheten har idag i uppgift att följa upp att alla barn och unga får den tandvård de har rätt till enligt lag. Vid beslut om införande av valfrihet enligt LOV kommer Tandvårdsenheten att fortsätta med uppföljning i enlighet med uppdraget.

Förslag till beslut

1. Valfrihetssystem enligt LOV införs inom den avgiftsfria allmäntandvården för barn och unga mellan 3-19 år från och med 2017-01-01.
2. Folktandvården Västmanland AB får i uppdrag att vara ickevalsalternativ.

3. Valfrihetssystem enligt LOV inom den avgiftsfria allmäntandvården gäller de unga som förslås omfattas av den succesivt utökade åldersgräns av den avgiftsfria tandvården för barn och unga, under förutsättning att riksdagen tar beslut om förlängning under hösten år 2016.

18 Landstingsstyrelsens delegationsordning - revidering

LTV 161197

Landstingsstyrelsens delegationsordning – strategisk styrelse, avsnitt Hälso- och sjukvård föreslås revideras med följande tillägg avseende upphandling av vårdtjänster.

TYP AV BESLUT	DELEGATION TILL	KAN VIDARE-DELEGERAS
Avsteg från listningstak för Vårdcentraler	Landstingsdirektör	Ja
Initialt beslut om att upphandla vårdtjänster i Västmanland till ett maxbelopp av 200 basbelopp. Beslutet anger verksamhetsområde, val av upphandlingsregelverk (LOU, LOV), ekonomisk ram, samt finansiering.	Arbetsutskottet	Nej
Initiera upphandling, följa upp avtal, samt vid behov justera avtal gällande vårdtjänster inom ramen för av LS och LS arbetsutskott beslutat innehåll och upphandlingsform	Landstingsdirektör	Ja
Hantera frågor angående privata vårdgivare som ersätts enligt lag om läkarvårdsersättning (1993:1651) eller lag om ersättning för fysioterapi (1993:1652) gällande frågor som: avtalsinnehåll vikariat, försäljningar, avslut, avslag, ersättningar	Landstingsdirektör	Ja

Tidigare skrivning med följande skrivning utgår:

Beslut om samverkansavtal och vårdavtal med privatpraktiserande läkare och sjukgymnaster samt rätt att avslå ansökan om samverkansavtal.	Landstingsdirektör	Ja
--	--------------------	----

Förslag till beslut

1. Landstingsstyrelsen godkänner revideringen.

19 Tobakspolicy - justering

LTV 141483

Anställda i Landstinget Västmanland har patientavgiftsfrihet för vissa typer av sjukvård. Tobaksenheten är en sjukvårdande enhet dit medarbetare kan gå under

2016-08-31

arbetstid och få ersättning för patientavgiften utan att behöva använda friskvårdsersättningen.

Idag har Landstinget Västmanlands Tobakspolicy ett stycke med följande lydelse: "Alla medarbetare ska erbjudas tobaksavvänjning på landstingets bekostnad, 6-8 tillfällen per tolv månadersperiod. Medarbetare som så önskar ska kunna använda friskvårdsbidraget till tobaksavvänjning."

För att policyn ska stå i överensstämmelse med övriga regelverk bör stycket få följande lydelse: "Alla medarbetare erbjuds tobaksavvänjning med patientavgiftsfrihet enligt den landstingsövergripande instruktionen för läkarbesök och sjukvårdande behandling."

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ingen skillnad av de ekonomiska konsekvenserna då policyn redan idag klargör att medarbetare ska erbjudas tobaksavvänjning på landstingets bekostnad.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra miljökonsekvenser.

Uppföljning

Ingen specifik uppföljning just gällande denna del av tobakspolicyn.

Förslag till beslut

1. Föreslagen redaktionell ändring godkänns.

20 Ianspråktagande av reglerade medel för Hjälpmedelsnämnden

LTV 160605

Landstingsfullmäktige fastställde vid sammanträdet 2016-04-20 § 37 resultatregleringen för 2015 års verksamhet.

Resultatregleringsmodellen innebär att det i landstingsstyrelsens anslag ska finnas medel som verksamheterna utifrån tidigare uppkomna överskott kan erhålla för att disponera. Framställan om ianspråktagande ska dock göras först.

Reglerat resultat för Hjälpmedelsnämnden är 4,4 miljoner kronor efter att 0,3 miljoner kronor ianspråktagits 2016.

Bil 7

Hjälpmedelsnämnden begär hos landstingsstyrelsen att maximalt 1 miljon kronor av resultatreglerade medel får tas i anspråk för de ökade kostnader som utbytet av rollatorn Futura från Invacare, tillverkad under perioden november 2012 till och med januari 2014, medför under verksamhetsåret 2016.

Läkemedelsverket har mottagit närmare 200 anmälningar gällande de aktuella rollatorerna. Personal och förskrivare i Västmanland har informerats om att de ska bytas ut, och en plan för utbytet har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Landstingsstyrelsen godkänner att maximalt 1 miljon kronor av reglerat resultat från 2015 för Hjälpmedelsnämnden får tas i anspråk.
2. Finansiering sker från anslaget till landstingsstyrelsens förfogande 2016.

21 Lanspråktagande av medel för omställning och kompetensutveckling*LTV 161198*

I syfte att säkra den framtida kompetensförsörjningen skapas nya möjligheter att tillvarata erfarenhet och kunskap genom omställning och kompetensutveckling. Genom att investera för framtiden ges nya möjligheter till jobb och varsel och uppsägningar undviks. Det är en gemensam strategi som grundas på en god samverkan med de fackliga organisationerna.

Enligt landstingsplanen för år 2016 har 10 miljoner kronor reserverats för ändamålet.

Medlen ska kunna användas för att underlätta omställningsarbetet genom kompetenshöjning, kompetensväxling och individuella lösningar.

Förslag till beslut

1. Landstingsstyrelsen godkänner att 10 miljoner kronor av reserverade medel får tas i anspråk från anslaget till landstingsstyrelsens förfogande.

22 Option på upphandling av journalsystem*LTV 161199*

Ärendet kompletteras separat.

Förslag till beslut

1. .

23 Utveckling av Västmanlands sjukhus Västerås*LTV 131083*

Bil 8

Västerås sjukhusområde är efter universitetssjukhusen det största i landet. Behovet av investeringar i Västerås sjukhus är omfattande på grund av storleken och beroendet på det åldrade fastighetsbeståndet. Statistik för landsting och regioner från Sveriges kommuner och landsting, SKL, visar att kostnader för drift och avhjälpande underhåll per kvadratmeter är jämförelsevis högt för Västmanland medan investeringarna ligger lågt. Dessa kostnader riskerar i nuläget att stiga kraftigt med inslag av tvingande oplanerade renoveringar. Inom sjukhusområdet behöver nyinvesteringar och ombyggnationer göras för att sjukvården ska kunna bedrivas på ett modernt och patientsäkert sätt.

Sjukhusområdet måste moderniseras i etapper där nästa steg beskrivs i bilaga. Finansiella konsekvenser för landstinget ska alltid finnas som underlag. I samband med att lokalförsörjningsplanen för Västerås sjukhusområde uppdateras tas en finansiell plan fram för samtliga investeringar där behov ställs mot tillgängligt finansiellt utrymme.

Utvecklingen bör från hösten 2016 fortsätta i nästa etapp med tre parallella delar. Synpunkter som lämnades av PWC i en second opinion 2015 inkluderas i arbetet. Arbetet med dessa sker utifrån fastställda processbeskrivningar. Målsättningen ska vara att de är klara att redovisa för den strategiska fastighetsgruppen och landstingsstyrelsen före årsskiftet.

Projektuppgifterna för nya vårdplatser och nytt operationshus presenteras för landstingsstyrelsen i den 5 oktober.

Förslag till beslut

1. Under hösten 2016 genomförs en uppdatering och komplettering av Lokalförsörjningsplan 2022.
2. Planeringen av nya vårdplatser fortsätter med målsättning att de finns på plats 2021.
3. Arbetet med lokalplanering av nytt operationshus startar. Överväganden om vilka ytterligare delar av diagnostik, steril med mera som ska ligga i samma huskropp fortsätter.

24 Ombyggnad av hus 52

LTV 151619

Sammanfattning

Som ett led i att verkställa lokalförsörjningsplanen för Västerås sjukhus beslutade landstingsstyrelsen 2015-12-16 att lokalplanering gällande ombyggnad av hus 52/53 skulle påbörjas. Husen skulle då i enlighet med planen förberedas för fortsatt användning av landstingets kompetensutveckling, lärande och forskning.

Under våren tillsatte landstingsdirektören en utredning gällande dessa verksamheters framtida utveckling. På grund av detta tillsammans med uppmärksammade behov inom sjukhusområdet som helhet behöver nytt beslut fattas. Ärendet omfattar i det här läget endast hus 52.

Beskrivning av ärendet

Bil 9

Hus 52, före detta Vårdskolan, är i stort behov av renovering. Byggnaden inrymmer Habiliteringscentrums administration, fackliga organisationer, bostäder för läkarstudenter samt sommarboende för vårdpersonal. Två av fyra plan är helt tomställda. Driftkostnaderna på 2 mkr överstiger idag intäkterna på 1 mkr. Under 2017 kommer ett halvt plan att användas i samband med omflyttningar orsakade av regionaliseringen. Den ytan är delvis åtgärdad men dock i behov av samma omfattande renovering som hela byggnaden.

När byggnationer av nya vårdplatser och nytt operationshus startar kommer det att behövas evakueringsmöjligheter för vårdverksamhet. Den möjlighet som finns inom området är hus 04 där VS fram till 2010 hade en stor del av sina slutenvårdsplatser. Idag upptas en stor del av byggnaden av administrativ verksamhet som Vårdhygien, AT-läkare mm. Renovering och tillbyggnad av hus 52 blir en del av utvecklingen för sjukhusområdet genom att rockader för att skapa evakueringsytor kan ske.

Den regionbilbildning som genomförs för Västmanland 2017 medför att antalet medarbetare ökar. En framtida storregion kan även den komma att skapa behov av mer kontorsytor för administration. Det kan även bli det motsatta, och därför ska ytorna utformas som allmänna kontorsytor även möjliga att hyra ut.

Hus 52 är bra utformad för att skapa effektiva kontorsytor och byggnaden föreslås också byggas på med två våningsplan. De befintliga fyra planen kommer att planeras som allmänna kontor lämpliga för vilken verksamhet som helst. De två tillkommande

2016-08-31

föreslås i ett första läge utformas som råytor för att hålla användningsområdet öppet.

Ytan i hus 52 uppgår i dagsläget till 4500 m² och efter en påbyggnad med två våningsplan ökar ytan till 6300 m².

Projektet har fortsatta kopplingar till de kommande förändringar som planeras ske inom Psykiatrin på ingång 29 i Västerås och på Lövhaga. Därför planeras fortsatt för en flytt av Centrum för Klinisk Forskning, CKF, till hus 52. Projektet följer och stödjer genom det den antagna Lokalförsörjningsplanen.

Invånarperspektiv

Projektet innebär inga konsekvenser för länets invånare.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Inhyrning av externa lokaler kan vara ett alternativ till en ombyggnad av hus 52.

En preliminär hyra efter renoveringen beräknas till 1800 kronor per kvadratmeter. Det ligger något över jämförbara externa hyror. Externa lokaler medför dock spilltid för resor på arbetstid samt resekostnader när medarbetare ska tas sig till och från sjukhusområdet. En ombyggnation medför att de ytor som i dagsläget är vakanta kommer att kunna hyras ut vilket minskar kostnaden för vakanta ytor. Sammantaget bedöms därför investeringen vara lönsam för landstinget.

Investeringsutgiften avseende renovering av byggnaden är beräknad till 93 miljoner kronor och investeringsutgiften för en påbyggnad med två våningsplan är beräknad till 51 miljoner kronor. Kalkylosäkerheten är definierad till 1 som är förstudie. (0=schablon, 1=förstudie, 2=projektering, 3=anbudskalkyl).

Investeringsmedel för renoveringen på 70 miljoner kronor finns avsatta i den beslutade investeringsplanen för 2016-2018. Medel för renovering på 93 miljoner kronor och tillbyggnad av två plan råyta på totalt 144 miljoner kronor tas upp i investeringsplanen för 2017 – 2019. Investeringsrådet har behandlat ärendet och tillstyrker att lokalplanering av hus 52, med de nya förutsättningarna, påbörjas.

Miljökonsekvenser

Eftersom renoveringen är ett led i energihandlingsplanen förväntas miljöpåverkan minska.

Uppföljning

Ärendet följs löpande upp enligt upprättade riktlinjer för fastighetsinvesteringar.

Förslag till beslut

1. Lokalplanering och gällande renovering och påbyggnad av hus 52 vid Västmanlands sjukhus Västerås påbörjas.

25 Försäljning av fastigheten Bernsborg 38, Aroshemmet Västerås*LTV 151554****Sammanfattning***

Fastigheten Bernsborg 38, även kallat Aroshemmet, är sedan en tid en tomställd byggnad centralt placerad i Västerås. Eftersom landstinget inte har något behov av denna lokalyta förordas en försäljning.

Beskrivning av ärendet

Barn- och Ungdomspsykiatri, BUP, har under lång tid bedrivit mottagningsverksamhet i Aroshemmet. Nu har verksamheten samlokaliseras med andra verksamheter i en centralt externt inhyrd lokal.

En försäljning förordas eftersom fastigheten är tomställd, har ett omfattande renoveringsbehov och ingen annan landstingsverksamhet har behov av fastigheten.

Invånarperspektiv

Projektet innebär inga konsekvenser för barn eller andra invånare.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Fastigheten genererar idag inga intäkter och driftkostnaderna orsakar därför ett underskott.

En upphandling av fastighetsmäklare har ägt rum och annonsering har skett med påföljande visningar och budgivning. Budgivningen har nu stannat och villkorat köpekontrakt har upprättats med den anbudsgivare som avgivit det högsta budet.

Budet uppgår till 5,1 miljoner kronor. Bokfört värde uppgår till 43 000 kronor vilket genererar en reavinst.

Konjunkturen är gynnsam för en eventuell försäljning då efterfrågan är stor och ränteläget lågt.

Västerås stad har fått frågan om de har intresse att köpa fastigheten och de har svarat att de inte är intresserade.

Investeringsrådet har behandlat ärendet och tillstyrker att försäljning sker.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra miljökonsekvenser.

Uppföljning

Ärendet följs löpande upp fram till dess att försäljningen vunnit laga kraft.

Förslag till beslut

1. Fastigheten Bernsborg 38 säljs för 5,1 mkr.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

26 Försäljning av fastigheten Bergudden 7, Högbergshemmet, Västerås

LTV 151553

Sammanfattning

Fastigheten Bergudden 7, även kallat Högbergshemmet, är sedan en tid en tomställd byggnad centralt placerad i Västerås. Eftersom landstinget inte har något behov av denna lokalyta förordas en försäljning.

Beskrivning av ärendet

Barn- och Ungdomspsykiatri, BUP, har under lång tid bedrivit mottagningsverksamhet i Högbergshemmet. Nu har verksamheten samlokaliseras med andra verksamheter i en centralt externt inhyrd lokal.

Eftersom fastigheten är tomställd, har ett omfattande renoveringsbehov samt att ingen annan landstingsverksamhet har behov av dessa ytor bör en försäljning ske.

Invånarperspektiv

Projektet innebär inga konsekvenser för barn eller andra invånare.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Fastigheten genererar idag inga intäkter och driftkostnaderna orsakar därför ett underskott.

En upphandling av fastighetsmäklare har ägt rum och annonsering har skett med påföljande visningar och budgivning. Budgivningen har nu stannat och villkorat köpekontrakt har upprättats med den anbudsgivare som avgivit det högsta budet.

Budet uppgår till 5,0 miljoner kronor. Bokfört värde uppgår till 357 000 kronor vilket genererar en reavinst.

Konjunkturen är gynnsam för en eventuell försäljning då efterfrågan är stor och ränteläget lågt.

Västerås stad har fått frågan om de har intresse att köpa fastigheten och de har svarat att de inte är intresserade.

Investeringsrådet har behandlat ärendet och tillstyrker att försäljning sker.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra miljökonsekvenser.

Uppföljning

Ärendet följs löpande upp fram till dess att försäljningen vunnit laga kraft.

Förslag till beslut

1. Fastigheten Bergudden 7 säljs för 5,0 mkr.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad

27 Yttrande över revisionsrapporten Granskning av God ekonomisk hushållning*LTV 160541*

Landstingets revisorer har överlämnat revisionsrapporten Granskning av God ekonomisk hushållning till landstingsstyrelsen för yttrande.

Bil 10 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till landstingets revisorer som landstingsstyrelsens yttrande.

28 Yttrande över revisionsrapporten Granskning av tillgänglighet för kroniker*LTV 160544*

Landstingets revisorer har överlämnat revisionsrapporten Granskning av tillgänglighet för kroniker till landstingsstyrelsen för yttrande.

Bil 11 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till landstingets revisorer som landstingsstyrelsens yttrande.

29 Yttrande över revisionsrapporten Granskning av resultatmål: Ökad andel öppenvård ska ske i primärvården*LTV 160545*

Landstingets revisorer har överlämnat revisionsrapporten Granskning av resultatmål: Ökad andel öppenvård ska ske i primärvården till landstingsstyrelsen för yttrande.

Bil 12 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till landstingets revisorer som landstingsstyrelsens yttrande.

30 Yttrande över revisionsrapporten Granskning av landstingets arbete med att begränsa kostnaden för inhyrd personal*LTV 160553*

Landstingets revisorer har överlämnat revisionsrapporten Granskning av landstingets arbete med att begränsa kostnaden för inhyrd personal till landstingsstyrelsen för yttrande.

Bil 13 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till landstingets revisorer som landstingsstyrelsens yttrande.

31 Yttrande över revisionsrapporten Granskning av styrningen av primärvårdens ansvar avseende psykisk ohälsa*LTV 160554*

Landstingets revisorer har överlämnat revisionsrapporten Granskning av styrningen av primärvårdens ansvar avseende psykisk ohälsa till landstingsstyrelsen för yttrande.

Bil 14 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till landstingets revisorer som landstingsstyrelsens yttrande.

32 Yttrande över revisionsrapporten Granskning av intern kontroll i administrativa rutiner vid landstingsstyrelsens förvaltningar*LTV 160555*

Landstingets revisorer har överlämnat revisionsrapporten Granskning av intern kontroll i administrativa rutiner vid landstingsstyrelsens förvaltningar till landstingsstyrelsen för yttrande.

Bil 15 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till landstingets revisorer som landstingsstyrelsens yttrande.

33 Yttrande över revisionsrapporten Granskning av patientsäkerhetsarbete*LTV 160775*

Landstingets revisorer har överlämnat revisionsrapporten Granskning av patientsäkerhetsarbete till landstingsstyrelsen för yttrande.

Bil 16 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till landstingets revisorer som landstingsstyrelsens yttrande.

34 Yttrande över förstudie från landstingets revisorer om ambulansdirigering*LTV 160772*

Landstingets revisorer har överlämnat Förstudie - Ambulansdirigering till landstingsstyrelsen för yttrande.

Bil 17 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till landstingets revisorer som landstingsstyrelsens yttrande.

35 Yttrande över remiss från Näringsdepartementet, Mer flyg och bostäder - den statlige samordnaren av flygkapacitet och bostäder i Stockholmsområdet*LTV 160783*

Näringsdepartementet har överlämnat remissen Mer flyg och bostäder - den statlige samordnaren av flygkapacitet och bostäder i Stockholmsområdet till Landstinget Västmanland för yttrande.

Bil 18 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till Näringsdepartementet som Landstinget Västmanlands yttrande.

36 Yttrande över remiss från Västerås stad, Plan för ledning och samverkan vid samhällsstörningar*LTV 160801*

Västerås stad har överlämnat remiss av Plan för ledning och samverkan vid samhällsstörningar till Landstinget Västmanland för yttrande.

Bil 19 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till Västerås stad som Landstinget Västmanlands yttrande.

37 Yttrande över remiss från Regionförbundet Uppsala län, Regional utvecklingsstrategi Uppsala län*LTV 160754*

Regionförbundet Uppsala län har överlämnat remiss av Regional utvecklingsstrategi Uppsala län till Landstinget Västmanland för yttrande.

Bil 20 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till Regionförbundet Uppsala län som Landstinget Västmanlands yttrande.

38 Yttrande över Mälardalsrådets rapport Storregional systemanalys 2016*LTV 161200*

Bil 21 Mälardalsrådet har överlämnat rapporten Storregional systemanalys 2016 som tagits inom ramen för En Bättre Sits. Rapporten behandlar Stockholm - Mälardalsregionens gemensamma prioriteringar av transportinfrastrukturen och kommer att utgöra en del i Trafikverkets underlag för en nationell plan för investeringar på området.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till Mälardalsrådet som landstingsstyrelsens yttrande.

39 Yttrande över remiss avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården m.m.*LTV 160889*

Socialstyrelsen har överlämnat en remiss avseende förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården m.m.

Bil 22 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till Socialstyrelsen som Landstinget Västmanlands yttrande.

40 Yttrande över betänkandet En ändamålsenlig kommunal redovisning*LTV 161140*

Landstinget Västmanland finns inte med som remissinstans men önskar ändå överlämna synpunkter på delar av betänkandet En ändamålsenlig kommunal redovisning.

Bil 23 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till Finansdepartementet som Landstinget Västmanlands yttrande.

41 Yttrande över Stockholms läns landstings samrådsförslag till ny regionplan - RUF5 2050*LTV 160587*

Stockholms läns landsting har överlämnat remiss av Samrådsförslag för ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUF5 2050, till Landstinget Västmanland för yttrande.

Bil 24 Ett förslag till yttrande har tagits fram.

Förslag till beslut

1. Förslaget överlämnas till Stockholms läns landsting som Landstinget Västmanlands yttrande.

42 Månadsrapport till och med juli 2016 för Landstinget Västmanland*LTV 161201*

Enligt Kommunallagen 6 kap, § 2 ska styrelsen uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens eller landstingets utveckling och ekonomiska ställning.

Bil 25 Föreliggande rapport beskriver på landstingsnivå utfallet till och med juli månad 2016 samt en helårsprognos.

För helåret prognostiseras resultatet till 65 miljoner kronor inom intervallet 50 till 100 miljoner kronor. Verksamheternas senaste prognos är totalt ett underskott på 96,9 miljoner kronor. I det prognostiserade underskottet finns en obalans för Västmanlands sjukhus på 72 miljoner kronor och för Primärvård, psykiatri och habilitering på 25 miljoner kronor. Budgeterat resultat för 2016 är 100 miljoner kronor.

2016-08-31

Förändringen jämfört med majprognosen är att SKL presenterat en ny skatteunderlagsprognos som innebär drygt 35 miljoner kronor i lägre skatteintäkter 2016. Detta gör att prognostiserat resultat sänks från 100 miljoner kronor till 65 miljoner kronor.

Landstingsstyrelsen poängterade vid oktobermötet 2015, § 266, tidigare beslutade uppdrag till landstingsdirektören och förvaltningscheferna om att intensifiera åtgärderna för att reducera underskotten i verksamheterna och uppnå en ekonomi i balans.

Landstingsstyrelsen poängterade också tidigare beslutade uppdrag till landstingsstyrelsens presidium och ansvariga landstingsråd om att vid resultatdialogen följa utvecklingen av ekonomi och verksamhet i de sjukvårdande verksamheterna.

Förslag till beslut

1. Månadsrapport till och med juli 2016 för Landstinget Västmanland läggs till handlingarna.

43 Anmälningssärenden

Bil 26	a) Protokoll från sammanträde med landstingsstyrelsens arbetsutskott 2016-06-08
	b) Protokoll från sammanträde med styrelsen för Folk tandvården Västmanland AB 2016-06-16
	c) Protokoll från sammanträde med Norra Västmanlands samordningsförbund 2016-05-11
	d) Protokoll från sammanträde med Samordningsförbundet Västerås 2016-06-17
	e) Protokoll från sammanträde med styrelsen för Västmanlands kommuner och landsting, VKL 2016-06-17
	f) Protokoll från sammanträde med DU-nämnden 2016-06-03
	g) Protokoll från sammanträde med Samverkansnämnden Uppsala-Örebro sjukvårdsregion 2016-06-01--02
	h) Protokoll från årsstämma Mälal Mälardalstrafik AB 2016-05-25
Bil 27	i) Transparensredovisning Tandvård 2015
Bil 28	j) Planeringsunderlag 2016 - Statistiskt perspektiv, för hälso- och sjukvården i Västmanland
Bil 29	k) Skrivelse från Socialdepartementet, Uppdrag att utbetala medel till landstingen i enlighet med överenskommelsen om en förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa. Landstingsstyrelsen behandlade ärendet 2016-06-22 § 198.
Bil 30	l) Skrivelse från SKL, Rekommendation om finansiering av nationell stödfunktion till stöd för utvecklingen av en mer kunskapsbaserad och jämlik socialtjänst (LTV 160919)
Bil 31	m) Skrivelse från SKL, Förbundsavgift år 2017 till Sveriges kommuner och landsting (LTV 161129)
Bil 32	n) Revisionsrapport Sammanhållen vård för de mest sjuka äldre - uppföljning 2016 (LTV 160987). Revisionsrapporten behandlas vid sammanträdet 2016-10-26.
Bil 33	o) Revisionsrapport Granskning av kontroll av legitimation vid anställning och inhyrning av personal (LTV 160988). Revisionsrapporten behandlas vid

sammanträdet 2016-10-26.

Förslag till beslut

1. Anmälningsärendena läggs till handlingarna.

Ärenden till Landstingsfullmäktige

44 Yttrande över remiss från Finansdepartementet, Regional indelning - tre nya län

LTV 161047

Ärendet kompletteras separat.

Finansdepartementet har överlämnat delbetänkandet Regional indelning - tre nya län (SOU 2016:48) till Landstinget Västmanland för yttrande.

Bil 34

Förslag till ett likalydande yttrande för landstingen i xx, xx har tagits fram .....

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Förslaget överlämnas till Finansdepartementet som Landstinget Västmanlands yttrande.

45 Ägaranvisning för Almi Mälardalen

LTV 141485

Bil 35

Almi företagspartner, moderbolag, har i samarbete med Region Örebro och Landstinget Västmanland utarbetat gemensam ägaranvisning för det samägda bolaget Almi företagspartner Mälardalen AB. Anvisningen följer det uppdrag Näringsdepartementet gett till Almi företagspartner i förhållande till respektive regionalt bolag i landet, vilket i princip innebär likartade anvisningar till samtliga regionala bolag.

Ägaranvisningen avses att överlämnas till styrelsen för Almi Mälardalen och gäller tills vidare. Syftet är att inför planeringen av bolagets verksamhet tydliggöra ägarnas gemensamma intentioner utöver vad som framgår av gällande bolagsordning och samverkansavtal.

Finansieringen av verksamheten är nominellt oförändrad i förhållande till tidigare år.

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Ägaranvisningen för ALMI Mälardalen fastställs och ersätter tidigare anvisning.

46 Motion om införande av standardiserade vårdförlopp inom psykiatrin

LTV 151256

Bil 36

Maria Andersson Liljedahl, Sverigedemokraterna föreslår i en motion inkommen 2015-09-30 att landstinget ska tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att arbeta fram ett underlag och plan för att i likhet med Danmark införa standardiserade vårdförlopp inom psykiatrin.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2015-10-21 § 102 a).

Landstingsstyrelsens yttrande

Standardiserade vårdförlopp syftar till att minska väntetiderna till vård och behandling, utjämna regionala skillnader och att åstadkomma en jämlik vård med ökad kvalitet oavsett var i landet patienterna får sitt vårdbehov tillgodosett. Upplägget är multidisciplinärt där såväl primärvården som den specialiserade vården, var för sig eller gemensamt, ansvarar för att kontinuiteten i patientens vårdkedja upprätthålls. En individuell vårdplan ska alltid upprättas för varje enskild patient. Om det finns behov av samordning med kommunen till exempel socialtjänsten ska patienten erbjudas en samordnad individuell plan (SIP).

Regeringen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) ingick 2015 en nationell överenskommelse om att införa standardiserade vårdförlopp för fem pilotdiagnoser inom cancervården. Den viktigaste åtgärden för att åstadkomma detta var att införa ett gemensamt nationellt system med standardiserade vårdförlopp som har sin utgångspunkt i nationella vårdprogram. Det är ett omfattande utvecklingsarbete som antogs av samtliga landsting/regioner. Inom landstinget pågår arbetet i flera verksamheter med stort engagemang och många medarbetare är involverade. Landstingsstyrelsens uppfattning är att vårdförloppen inom cancervården ska utvärderas och eventuella undanträngningseffekter analyseras innan någon ny införs samt att även kommande standardiserade vårdförlopp ska ha sin utgångspunkt i det gemensamma nationella systemet. Det är särskilt viktigt för att åstadkomma en jämlik vård och utjämna regionala skillnader.

Det är också viktigt att komma ihåg att den danska sjukvården styrs på ett helt annat sätt än den svenska, vilket innebär att det inte är möjligt att helt överföra arbetet med pakkeforlob utan det måste utgå från svenska förhållanden. I Danmark ansvarar den regionala nivån för somatisk och psykiatrisk sjukhusvård samt psykiatrisk öppenvård medan kommunerna ansvarar för sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande arbete samt rehabilitering utanför sjukhus. Givetvis är det värdefullt att följa och inspireras av den utveckling som sker i Danmark på området.

Psykiatrin i Västmanland arbetar i enlighet med nationella riktlinjer såsom till exempel depression, ångest, och schizofreni samt vårdprogram kring förstämningssjukdomar/affektiva sjukdomar, vilka är strukturerade på ett liknande sätt som standardiserade vårdförlopp. Det finns också ett samverkansdokument mellan vuxenpsykiatrin och primärvården som anger på vilken vårdnivå en patient ska omhändertas. Vid en patients första besök inom vuxenpsykiatrin beslutas också, precis som i Danmark, hur den fortsatta vården ska utformas.

Motionen avslås med hänvisning till att utvärdering och konsekvensanalys av standardiserade vårdförlopp inom cancersjukvården ännu ej genomförts.

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

47 Motion om tandvårdens roll i arbetet mot våld i nära relationer*LTV 151432*

Bil 37

Helena Hagberg, Ida Lindh och Bengt-Åke Nilsson (L) föreslår i en motion inkommen 2015-11-02 att landstingsfullmäktige ska ge landstingsstyrelsen i uppdrag att

2016-08-31

- se över och öka kunskapen och medvetenheten hos Folk tandvårdens medarbetare,
- utveckla riktlinjer och rutiner vid Folk tandvården för tidig upptäckt och bemötande vid våld i familj eller nära relation, samt
- utreda förutsättningar för att utveckla en samverkan mellan Folk tandvården, landstingets barnhälsovård och kommunernas socialtjänst.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, 2015-11-18 § 119.

Landstingsstyrelsens yttrande

Tandvården har en unik möjlighet att komma i nära kontakt med nästan alla barn i länet under hela uppväxten. Detta medför att de får en god överblick över eventuella skador i mun-, ansikts- och halsregionen, ser hur barnet svarar, ser samspelet med föräldrarna och kan notera om barn uteblir från bokade besök. De flesta fysiska övergrepp mot barn sker mot övre delen av kroppen. Tandstatus kan påverkas av både vanvård och övergrepp. Att utebli från erbjudna tandvårdsbesök kan vara ett tecken på bristande omsorg.

Samtlig personal som arbetar med barn och ungdomar har en skyldighet att känna till och tillämpa de lagar och konventioner som uppkommit till skydd för underåriga mot alla former av våld och övergrepp. Socialtjänstlagen är även tydlig när det gäller personalens skyldighet att agera redan vid misstanke om att ett barn far illa. Med barn menas den som är under 18 år.

En rutin har tagits fram för de barn som inte kommer till tandvård. Rutinen innebär att en orosanmälan görs till socialtjänsten i den kommun där barnet bor om barnet inte har kommit på erbjudna tider och inte heller har hörts av.

Socialstyrelsen har reserverat medel till alla landsting och regioner för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer. Landstinget har utifrån detta startat ett projekt, "Hot och våld i nära relationer", med syfte att öka kunskapen om våld i nära relationer, att upptäcka sådant våld tidigt samt ha handlingsberedskap när det upptäcks. Projektet planeras fortgå till 2018-12-31.

Folk tandvården deltar i projektet, och med hänvisning till detta pågående arbete anses de två första att-satserna i motionen besvarade.

Samverkan mellan Folk tandvården och barnhälsovården finns idag, men kan utvecklas till att omfatta fler verksamheter såväl inom landstinget, som i samverkan med andra huvudmän. Landstingsstyrelsen delar motionärernas syn att förutsättningarna för samverkan bör utredas.

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Motionens två första yrkanden anses besvarade.
2. Motionens tredje yrkande bifalls.

48 Motion om att tydliggöra och samla landstingets arbete för mänskliga rättigheter

LTV 151153

Bil 38

Helena Hagberg, Ida Lindh, Bengt-Åke Nilsson, Anita Lilja-Stenholm och Lars Alderfors, alla (L), föreslår i en motion inkommen 2015-09-08 att landstingsfullmäktige ger landstingsstyrelsen i uppdrag att intensifiera arbetet med mänskliga rättigheter och tydliggöra det organisatoriska ansvaret för dessa inom Landstinget Västmanland.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande 2015-09-23 § 84 k.

Landstingsstyrelsens yttrande

Landstinget ska främja, säkerställa och skydda ett människorättsbaserat arbetssätt i landstingets alla verksamheter. Både politiker och medarbetare i regionen ska arbeta för att motverka all form av diskriminering och främja varje invånares egna förutsättningar.

Under de senaste åren har arbetet med bäring på mänskliga rättigheter intensifierats inom en rad olika verksamheter i landstinget. Bland annat har arbetet med Barnkonventionen varit i stark utveckling och det arbete som bedrivits framgår av det särskilda Barnbokslut som tagits fram i anslutning till landstingets årsredovisning. I landstingsplanen för 2017-2019 avsätts ytterligare medel i budget för att kunna stärka arbetet med Barnkonventionen.

För att ytterligare stärka arbetet och ha fokus på gemensamma mål och aktiviteter har program beslutats inom områdena Barnkonventionen, Funktionsnedsättning och Jämlik vård. Särskilda styrgrupper med bemanning från politiken finns både för arbetet med barn och med funktionsnedsatta. Dialogforum är etablerade med representanter för funktionsnedsatta och är under uppbyggnad med representanter för barn.

Landstingsstyrelsen är införstådd med att landstinget behöver vara tydligare kring ambitionerna i arbetet med mänskliga rättigheter och även hitta synergier mellan de olika områdena. Det pågår en genomlysning av hur man kan ta ett gemensamt grepp kring paraplyet "Mänskliga rättigheter". I genomlysningen ser man över

- hur landstinget arbetar med frågorna idag,
- hur landstinget framöver kan agera utifrån en gemensam syn och ambitionsnivå i dessa frågor,
- hur organisationen som hanterar frågorna bör se ut för att åstadkomma synergier och därmed bästa möjliga resultat, samt
- hur ett nära samarbete med andra aktörer utanför landstinget ska se ut.

Hur ett sådant arbete organiseras är ytterst en fråga för landstingsdirektören.

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Motionen anses besvarad.

49 Motion om västmanlänningarnas delaktighet i storregionfrågan genom folkomröstning

LTV 160412

Bil 39

Maria Liljedahl och Ann-Christin From Utterstedt båda (SD) föreslår i en motion inkommen 2016-03-09 att Landstingsstyrelsen ges i uppdrag att verkställa en folkomröstning rörande bildandet av en storregion mellan då Region Västmanland och annat/andra län i samband med de allmänna valen 2018, samt att Landstingsstyrelsen ges i uppdrag att ta fram hur frågeställningen och svarsalternativen i folkomröstningen skall lyda.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-04-22 § 28 c.

Landstingsstyrelsens yttrande

Möjligheten att anordna en folkomröstning finns reglerad i kommunallagen. Det första ställningstagandet inför en eventuell folkomröstning är om den fråga omröstningen gäller faller inom ramen för den kommunala kompetensen och om det är en fråga som fullmäktige kan besluta om. För landstingets del gäller det frågor om kultur, kollektivtrafik och sjukvård.

Regeringen har tillsatt en kommitté – Indelningskommittén - med uppdrag att föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting. Därmed ligger frågan om bildande av en storregion utanför landstingsfullmäktiges ansvarsområde. Landstinget har ingen möjlighet att rådfråga medborgarna i frågor som ligger utanför den kommunala kompetensen. Frågan om bildande av storregion kommer att beslutas på nationell nivå av riksdagen efter förslag från regeringen/indelningskommittén.

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

50 Motion om att ersättare ska ges rätt att delta i fullmäktigeutbildning

LTV 160298

Bil 40

Gustaf Eriksson (C) föreslår i en motion inkommen 2016-02-17 att landstingsfullmäktiges ersättare ska få rätt att delta i den utbildning som erbjuds nya ledamöter och att få rätt till ersättning när de gör det.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-02-17 § 6 e.

Landstingsstyrelsens yttrande

Inför varje ny mandatperiod anordnas en grundläggande utbildning för nyvalda fullmäktigeledamöter. Utbildningen innehåller avsnitt om landstingets ansvarsområden, ekonomi, styrsystem, det politiska uppdraget med mera.

Utbildningen har precis som motionären framhåller endast erbjudits till nyvalda ledamöter och inte till ersättare.

Frågan har diskuterats vid olika tillfällen genom åren utifrån samma argument som motionären anför, det vill säga att ersättare ska få samma förutsättningar som

2016-08-31

ledamöterna i sina uppdrag och vara insatta i verksamheten. Ambitionen har fallit på att det inte funnits ekonomiska möjligheter att prioritera detta.

Inför nästa mandatperiod kommer budgeten för utbildning och ersättning vid dessa tillfällen till nya ledamöter att även inkludera ersättare. Fullmäktiges ersättare kommer att erbjudas samma introduktion som ledamöterna. Detsamma gäller vid de utbildningstillfällen som anordnas under löpande mandatperiod.

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Motionen bifalls.